

SME

http://veda.sme.sk/c/6126050/astronauti-sa-vratili-z-letu-na-mars.html

AKTUALIZOVANÉ 14:07

Astronauti sa vrátili z „letu na Mars“

Po viac ako päťsto dňoch sa „vrátila“ posádka z letu na Mars. Dobrovoľníkov pustili von z uzavretých modulov.

Pôvodný text sme nahradili článkom z tlačeneého vydania SME.

MOSKVA, BRATISLAVA. Ten krok nebude drobným vykročením pre človeka, no veľkým skokom pre ľudstvo. Budete všeličím, len nie drobným.

Najskôr sa museli spojiť mnohé rozhádzané a často aj znepriatelené štáty. Potom sa museli zhodnúť na posádke. Nasledoval takmer nekonečný, viac než osemmesačný let do vesmírneho neznáma, pričom spojenie so Zemou sa čoraz viac oneskorovalo.

Napokon posádka dorazila k cieľu, začala krúžiť okolo Marsu a dôsledne vybratí astronauti opustili v pristávacom module materskú loď, aby sa ako prví ľudia dotkli povrchu inej [planéty](#).

Takáto budúcnosť je vzdialená prinajlepšom desaťročia. No včera sa k nej o malý kúsok priblížili v moskovskom komplexe Ruského inštitútu pre biomedicínske problémy. Po viac ako päťsto dňoch sa skončila misia šestice dobrovoľníkov, ktorí zavretí v niekoľkých moduloch simulovali let na červenú planétu.

Tam a zase naspäť

Na prvý pohľad to vyzerá ako ďalšia z množstva zbytočných reality šou. Do obmedzeného priestoru na dlhý čas uzatvorí skupinu dobrovoľníkov, sťažia alebo znemožnia im komunikovať s okolím, pripraví im pevný program a relatívne obmedzený prístup jedla a tekutín a sledujú, čo sa bude diať.

Rozdielom však je, že kým v prvom prípade podobné projekty zabávajú televíznych divákov, pri experimente Mars500 sa pozerali vedci. Chceli vedieť, ako bude prípadná posádka reagovať na budúcu izoláciu, ako si poradí s nasimulovanými problémami vesmírnej lode i ako sa budú vyvíjať vzťahy medzi „kozmonautmi“.

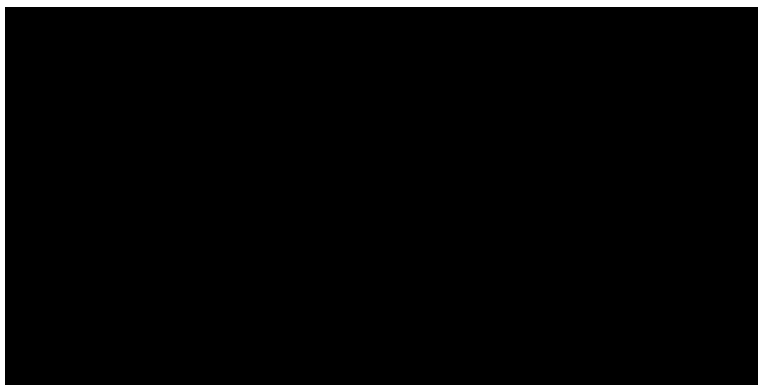
„Najnebezpečnejšie obdobie prišlo po virtuálnej prechádzke na Marse,“ [hovorí pre Guardian](#) Jurij Bubejev, ktorého tím psychológov strážil šesticu dobrovoľníkov počas experimentu.

„Najzaujímavejšiu prácu už mali za sebou a vracali sa domov. Už sa nemalo objaviť nič nové, experimenty sa niekoľkokrát už vykonali, navzájom sa dobre poznali. Prišla lenivosť a znudenie, ale aj ľahká únava.“

Učiť sa po čínsky

Let na Mars simulovala trojica Rusov, Talian, Francúz a Číňan. Najťažšie tak pre posádku bolo pochopiť kultúrne rozdiely.

„Európania napríklad nechápali, prečo Rusi toľko oslavujú Nový rok a nie Vianoce. A Wanga Jü nechápal nik,“ hovorí o čínskom dobrovoľníkovi Bubejev. Vedci tak nakoniec museli posádke poslať elektronické knihy o čínskej kultúre. Na konci experimentu boli všetci dobrovoľníci schopní hovoriť aj písať po čínsky.

Diskusia k článku:

[Čítať celú diskusiu](#): počet reakcií: 48

Najnovšie príspevky:

09.11.2011 18:01 - [presne tak](#)

07.11.2011 22:43 - [.....](#)

06.11.2011 17:41 - [V článku píšú](#)

06.11.2011 8:12 - [keby som bol ja poslancom](#)

05.11.2011 20:14 - [.....](#)

+ [Pridať reakciu](#)

Foto: REPROFOTO - SME